

Jean Louis Barrault

(1910-1994) actor i director francès, deixeble de Dullin i del mim Etienne Decroux. Va crear el seu propi teatre, el Grenier des Augustins (1945); va entrar en contacte amb els surrealistes i va col·laborar en el Théâtre de la Cruauté d'Artaud. Amb la seua pròpia companyia va constituir un extens repertori d'autors clàssics i moderns.

Continuem extraient apunts del genial J.L BARRAULT ("Mi vida en el teatro")

La paraula i el gest

La paraula és a la planta humana, el que la flor és a l'arbre. Podríem imaginar una flor sense la seua tija i les seues fulles, sense les branques unides al tronc i sense la succió de les arrels?

Com la flor, la paraula humana es fa part carnal del cos humà. Les idees apareixen i desapareixen, es desemboquen, florisquen, sembren, se semen, cauen, formen un humus d'on s'originaran noves idees segons el ritme de l'etern retorn. Les idees són cícliques, giren en cercle.

Si l'ànima profunda d'un poble està continguda en la paraula és que ella és abans que res l'emanació més subtil del seu cos; la paraula és el resultat d'una pantomima bucal, feta de respiració i de contracció muscular. L'ànima profunda s'expressa de partida per la imitació carnal d'una acció, i no per les idees que en ella es tanquen.

Prenguem, per exemple, l'acció d'un pardal que es manté i es desplaça en l'aire. Esta acció és observada al mateix instant per un anglès, un alemany i un francès.

L'anglès serà impressionat per la fase de l'acció que permet al pardal desplaçar-se a gran velocitat, com un "jet". La paraula imitativa que trobarà és: **"To fly"**. Eficàcia.

L'alemany serà impressionat pel treball que el pardal ha d'efectuar per a mantindre's en l'aire, el fet de bate les ales. La seua imitació serà fer articular als seus llavis la paraula: **"fliegen-fliegen-fliegen"**.

El francès serà impressionat pel fet d'estar suspès en l'aire. Com algú sostingut pels cabells, dirà: **"Voler"**.

Així, veiem una mateixa acció que ha sigut observada per l' "ànima profunda" de tres temperaments diferents i expressada per imitacions gestuals i respirades, es podria dir "dansades" amb la boca.

Açò no és una excepció. Vegem l'acte d'amar.

El francès diu: **"je t'aime"**. Ell tendix els llavis, els obri i els estreny.

L'anglès diu: **"I Love you"**. Ell obri els seus llavis com un orifici i els avança amb desig.

L'alemany: **"Ich liebe dich"**. Ell va i ve apassionat de besos intercanviats.

El rus: **"Ju lioubliou vass"**. Es té aigua a la boca !

Es podria fer una saborosa coreografia amb el Ballet de les Llengües. Seria un bell film a l'estil de Walt Disney.

Crec que la paraula és inseparable del gest. La paraula és una dansa per a les orelles i el gest és una música per als ulls. L'art del gest és més antic encara que el del llenguatge. És tan antic com l'Amor, el més antic de tots els déus. Si, posant de costat la paraula, em submergisc en l'Art del Gest, romanc confós d'admiració davant de les infinites possibilitats i els matisos tan subtils dels recursos gestuals del cos humà; i no em sorprén que les parts constitutives de la música hagen sigut, des de la més remota antiguitat: la poesia = paraula; el cant = virtuositat respiratòria; la dansa = virtuositat gestual. (Jean-Louis Barrault)

Ana Campos